

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 4. Cur Christus dixerit mortem suam multis profuturam, cum pro omnibus sit mortuus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

tis suis impendijs Dei filius voluerit corpus illud peccati demoliri, velis tu, ipsum in te regnet? An dicam fieri posse, vt tuo in capite regnet superbicia, & continua mentis tuæ tumesc elatione fastuosus; cum caput illud videas, omnes Dei scientie thesauros concludens dumis spinisque coronatum? Vt ruis in manibus auaricia domineatur, pauperibus eas contrahas, dum illas trabalibus cernis clavis transfixas, vt ex illis tibi venarum suarum sanguinem propinet pretiosissimum? In pector: tuo iram, vindictæque vivere cupiditatem, dum Christi pectus arcam thesaurorum Dei, conspicis apertum, & vt ipsa cordis intima monstret offeratque illis ipsis, qui illud perpugerunt? Tanto tempore tua in carne vigeze impudentissimam lasciuiam, dum redemptoris aspicias carnem de purissimo Virginis Mariæ sanguine, Spiritu S. operante formata in ipso celo puriorem flagellatam, plagarum factam congeriem, fontemque sanguine profluentem?

- Ezech. 43.** *10.* *Ua autem fili hominū (sic Deus Ezechiel) ostende domui Israel templum & confundantur ab omnibus iniquitatibus suis, & metentur fabricam, & erubescant ex omnibus qua fecerunt, figuram domus, & fabricam eius, exitus, & introitus, & omnem descriptionem eius. Hoc idem ipse hodie proponit, tibi diuinum illud ostendit corporis sui templum, de quo ipse praefatus erat: *Soluite templum hoc &c. hoc autem dicebat de templo corporis sui.* Vt illud membratim persecuteris, non cursim sed attentim peccatorum suarum partes mediteris: *Tradetur ad illudendum, flagellandum: consuetudum &c.* Hortatur **Ier. 47. 14.** nos plures regis: *Distribuite domus eius.* Vt in cunctis corporis eius partibus tot considerans cruciatus, quot in tuo corpore crimina domineantur: *Destruatur corpus peccati, & ultra non seruiamus peccato.* In hunc finem has omnes ita poenas commemorat minutim, vt eas illo tu modo consideres, corpore corpus conferendo.*

§. 4. *Cur Christus dixerit mortem suam multum profuturam, cum pro omnibus sit mortuus.*

7 **M**Odò capies mysterium, quod de lapide proposuimus: *Ego calabo* inquit **Domini: sculpturam eius**, vt rotus labore **Zach. 3. 9.** *tnr, vt autem calaturam designet, ait: Septem oculi super lapidem unum.* Septem numeran-

tur vitia capitalia; sculpi debet lapis, ad hæc omnia consummanda, vitij sculptura contineat, & cuque eorum sua congruat in lapide sculptura. Imò verò hoc Dominus signare voluit his vltimis Evangelij verbis, quæ primis correspondent. In principio dicit, se tradendum, illudendum, consuetudum, flagellandum, crucifigendum, moriturum. Cur tantus ô Domine, peccatorum cumulus, cum vel minimus dolor sufficiat? *Vente filius hominis dare animam suam redemptionem pro multis.* Domine, hoc mihi quàm primum multò difficilius intellectu: quomodo inquit pro multis? An non ergo pro omnibus? In tuum audio loquentem Apollolum: *Pro omnibus mortuus est Christus.* Et tuus Evangelicus vates, prædixerat: *Posuit Dominus in eo iniquitatem Israel omnium nostrum.* Eximia hic docent nos Theologi mysteria. Quidam, dicunt quod licet verum sit, quod pro omnibus mortuus sit sufficienter, efficaciter tamen non nisi pro multis. Alij phrasim attendunt loquenti scripturæ, quæ hac voce: *Multis*: aliquando vt aut vt omnes significet, multaque probant perelegant. Insigne verò noto mysterium, quod D. Augustinus præbuit: nempe dicere: *Pro multis* idem est ac si dixeris pro varijs, diuersis, imo contrarijs. Dicit belli dux cui in magnum numerum militum est impetium. Domine magnâ opus est patientiâ, prudentiâ, cum multis agendi, multosque gubernandi: Cur ergo non dicis: cum omnibus? Vtique illo tamen verbo: *Multis*, declarare nitentur diuersitatem personarum, conditionum ac qualitatatum. Si omnes vnus essent conditionis, qualitatatis, mentis ac intentionis, res non esset tam ardua, ac plena negotij, verumtamen hi omnes propriam sibi habent inuicem qualitatem: tis sit hic est Saturno tristior, alter excitatus, alij pacificus, hunc non est quod excites ad facinora, alietum non est quod possis sedare. Hinc vulgare dictum, atdum est & cumprimis opotium, multos regere, id est conditionibus, naturaque differentes. Mortis Christi mysterium, non tantum est, quod pro omnibus sit mortuus, sed insuper quod illi omnes, sunt multi, hoc est, varij, diuersi, sepe contrarij, sibi que inimici: Vnus superbus, qui pro honoris atomo mille dilapidabit bona: auarus alter, qui ne obolum pro cunctis expendet honorum punctulis. Alter grauis, acediosus, vt non sit qui eum permoueat, alius suis sic inardescens vanitatibus, vt ignis esse videatur.

tnr. Hic adeo suis addictus delicijs, vt vel pro vna crapula, vitam suam exponat discrimini ille, vt id agat, quod sibi faciendum incumbit, ne quidem expendat obolum. Ea igitur de causa, magno dicitur mysterio, quod Christus mortuus sit: *Pro multis*, hoc est, pro varijs peccatorum, criminumque generibus, eo modo quo D. Paulus opponens redemptionem Christiane obedientiam, culpæ, Adæque inobedientiæ, sic ait: *Per inobedientiam vnus hominu, peccatores constituti sunt multi.* Quomodo: *Multi*? An non nos omnes? Concedo: quia: *Omnes in Adam peccauerunt.* Sed hæc loquendi formulâ plus his aliquid voluit significare, nempe, ex hoc primo peccato, tantam eorum peccatorum, scelerumque, cum varietatem, tum multitudinem, tantquam ex primaradicæ, vt conspiciamus, quosdam hæc conditione, alios alia sceleratos: cum enim nature soluentur habentæ, & affectus ac inclinationes liberè vagarentur, nullique eas cohiberet, essent autem multum inter se differentes, ita quoque diuersi exerti sunt peccatores, qui nedum pares sunt in peccato originali, sed multi & varij in actualibus, quæ ex illo tanquam ex prima sua origine scaturiunt vniuersa. Sicut ergo illi, cum sint omnes, vocantur multi ob varietatem ac differentiam in ratione peccatorum, ita licet Christus mortuus sit pro omnibus, propriè tamen, magnoque mysterio dicitur mortuus pro multis: illi namque omnes, vnus non sunt in specie peccatorum, sed differentes, multi, & varij.

Am. 5. 19. Hinc capio quod dixit de Christo *Vaias*: *Ipse peccata multorum tulit.* O vates veridice iam nunc dixisti: *Pesuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum.* Si Patet ei cælestis omnium imposuit iniquitatem, qua modò ratione dicitis: *Ipsi peccata multorum tulit.* Num fortè imponente illi Patre eunctorum peccata, aliqua excidete permisit, quæ soluenda non suscepit? Optimè dicitur, omnia peccata suscepit, sed non erant eiusdem generis, sed diuersi; imò quædam specie contrariæ; q. d. nedum peccata suscepit omnium, secundum quod vnus sumus, in illo peccato originali, sed secundum quod multi sumus in actualium peccatorum differentia. Ea igitur de causa testatur: *Penit filius hominis, habere antenam suam reamptionem pro multis.* Multæ, variæ, differentes ac contrariæ culpæ, multa, varia, differentia, imò contraria exigunt supplicia, vt

in omnibus correspondeat poena criminibus. Ad hoc tales sunt Christi cruciatus, vt sicut omnis generis sunt culpæ, sic sint & cruciatus, & sicut culpæ sunt in toto isto peccati corpore sint & poenæ in toto suo corpore sanctitatis. Hæc ergo fuit ratio, (docet D. Thom.) 3. p. 2. q. 46. cur Christus omnigenos pertulerit cruciatus, in honore, in bonis, nempe eius tunicis, in persona, in capite, in oculis, in ore, in manibus, ab omnibus hominum generibus, à Iudeis, Gentibus, Sacerdotibus, secularibus, Regibus, militibus, amicis, inimicis, hoc ipse his verbis demonstrat apertius: *Tradetur Principibus Sacerdotum, qui condemnabunt eum morti; & tradent eum gentibus ad illudendum, conspuendum, flagellandum &c.*

S. 5. In huius lapidæ sculptura, quisque sua inueniet peccata designata.

EN Lapi'em omni ex parte expositum, super quem firmantur oculi septem, sic enim interpretari licet, quod modo declaramus: *Super lapidem vnum, septem oculi*; qui vt expellatur septem super eum figuntur oculi, quibus conspicitur, qualis sit sculptura, in omnium remedium peccatorum, quæ varia sunt & innumerabilia, quæ de septem nascuntur capitalibus, videantur hæc septem, sicut eum septem oculis, sintque illi, qui in lapidem designantur, ad calcandam sculpturam eius quam lapidicidæ elaborabunt, vt culpæ poenæ conueniant. Vide an non illud grande portentum, an non hic multa consideranda, an non te deceat esse virum, virum talem, qualem vult Deus: *Viri protendentes sunt.* Lapis diuinus, super quem septem oculi, qui ea de causa dicuntur esse septem: quia hic numerus in sacra pagina, vt notant S. S. Patres D. Hieronym. a. Et Augustin. b. Designat vniuersam veritatem. Speculum, quod multi intuentur, *Iob & in plenum est tot oculi*, q. d. sunt speculatio. c. 12. Martes, & quisque in eo suos considerat ac intuetur. En illud diuinum speculum: *Speculum b. L. 1. de sine macula.* Omnium in illud intendantur oculi. c. c. li, & quisque in eo suos intuebitur; in eo, su. 31. & in perbe, vanillimas capitis inuenies tui turbines, in Ps. 78. & illis nempe spinis, quæ caput illud perforant 118. Sapi. venerandum, in quo sunt omnes thesauri sapientie & scientie Dei. In eo, diuitiarum belluas videbis vsuras, furta, iniquoque contractus, in illis inquam manibus elauis confixis, vt